

toho pensinováním učitele jest rozhodnutím podle § 2 zák. o správ. s. —
II. Pouhé odvolání na § 58 zák. z 24. ledna 1870 č. 18 z. z. mor. — bez
uvedení určitých skutkových předpokladů — nestačí, aby odůvodnilo pen-
sionování učitelovo.

(Nález ze dne 12. září 1922 č. 12.413.)

Věc: Frant. S. v B. proti moravskému zemskému výboru v Brně
stran dání na trvalý odpočinek.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vady
řízení.

Důvody: Rozhodnutím moravského zemského výboru v Brně ze dne
2. září 1921 č. j. — dán byl František S., odborný učitel zemské vycho-
vatelny pro hochy v Brně, podle § 58 zák. ze dne 24. ledna 1870 č. 18 z. z.
z úřední moci dnem 1. října 1921 na trvalý odpočinek.

Rozhoduje o stížnosti do tohoto rozhodnutí podané řídil se nss těmito
úvahami:

Stížnost vytýká, že rozhodnutí opírající se pouze o ustanovení § 58
zákona ze dne 24. ledna 1870 č. 18 z. z. jest neúplné, poněvadž cit. § 58
uvádí několik příčin pensionování, že tudíž z pouhého odvolání na tento
paragraf bez bližšího označení nelze usouditi, ze které příčiny st-l byl
dán do pense, že také řízení jest neúplné, poněvadž st-l nebyl o řízení
vyrozuměn, v poslední době vyslýchán a o obsahu nálezu a posudku
lékařského uvědoměn.

Především jest se zabývati otázkou, zda nař. výrok má povahu roz-
hodnutí ve smyslu § 2 zák. o ss nebo jde-li o pouhé prohlášení strany tý-
kající se soukromoprávního služebního poměru st-lova.

Předpisy zákona ze dne 24. května 1885 č. 90 ř. z., jež obsahují zá-
sadní normy o poměru učitelů polepšoven, vztahují se podle § 15 téhož
zákona také na polepšovací ústavy pro mladistvé osoby, pokud v §§ 13,
14 a 16 nejsou obsažena zvláštní nařízení.

Normy tyto v rozsahu vytčeném platí tudíž také pro zemskou vy-
chovatelnu pro hochy v Brně, která byla usnesením sněmu býv. ma-
krabství moravského ze dne 15. prosince 1887 zřízena pro zanedbanou
mládež.

§ 1 cit. zákona ukládá péči o řečené ústavy zemím a kvalifikuje ústavy
tyto jako ústavy zemské. Přísluší tudíž ve smyslu zemského zřízení
(zejména §§ 20, 21, 25) sněmu zemskému správa těchto ústavů a zejména
též úprava služebních poměrů ústavních zaměstnanců.

Proto také § 12 cit. zák. z r. 1885 musil výslovně vyhraditi státní
správě jistý vliv na jmenování představených těchto ústavů, ponechávaje
jinak všechna ustanovení v příčině jmenování personálu ústavního zem-
ského zákonodárství, čímž v duchu zemského zřízení patrně jest roz-
uměti zastupitelský orgán země, povoláný dle zemského zřízení k účasti
na moci zákonodárné, nikoliv však formální zákon zemský, k jehož vzniku
bylo třeba souhlasu císařova.

Zemský sněm moravský služební poměry zaměstnanců zemské vycho-
vatelny v Brně vskutku upravil.

Podle usnesení sněmu moravského ze 4. listopadu 1904 č. 9 platí stran
počítatelnosti doby služební, podmínek zvyšování platu, disciplinárního

Bohuslav, Nálezy správní. IV.

2150/57

řízení, propuštění, výslužného, zaopatřovacích nároků rodiny a příspěvků, pro učitele vychovatelny pro hochy v Brně analogicky patřičná ustanovení, závazná pro učitele na veřejných školách obecných.

Již z ustanovení § 12 zákona z r. 1885 vychází na jevo, že učitelé vychovatelny ustanovují se jmenováním, tedy nikoli služební smlouvou, nýbrž jednostranným aktem správním, služební poměr učitelů upraven jest předpisy platnými pro učitele na veřejných školách obecných, jichž poměr služební jest povahy veřejnoprávní. Sluší tedy i u učitelů vychovatelny pro hochy v Brně poměr služební pokládati za veřejnoprávní. Když pak zemský výbor moravský, jemuž podle § 26 patentu z 26. února 1861 č. 20 ř. z. přísluší řídit službu podřízených mu úředníků a dohlížeti k ní, jakož i obstarávat obvyklé úkony, zemských ústavů se týkající, do uvedeného poměru napadeným výrokem zasáhl, učinil tak jako úřad, v důsledku čehož dlužno tomuto jeho výroku přiznati povahu rozhodnutí neb opatření ve smyslu § 2 zák. o ss před nss naříkatelného.

Zkoumaje důvody stížnosti shledal nss, že řízení trpí podstatnou vadou.

Nař. rozhodnutí neuvádí ve svém odůvodnění skutkové momenty, o které žal. úřad rozhodnutí své opřel, nýbrž poukazuje pouze na ustanovení § 58 zákona ze dne 24. ledna 1870 č. 18 z. z. Předpis tento stanoví podmínky pensionování příslušníků stavu učitelského na školách obecných a měšťanských, jest tudíž podle toho, co shora uvedeno, i pro služební poměr st-lův rozhodný. Než citovaný § 58 neuvádí pouze jediný důvod pensionování učitelů, nýbrž uvádí jich celou řadu, takže z pouhé jeho citace nelze seznati, na kterých skutkových předpokladech úřad rozhodnutí své založil, zejména zda za důvod pensionování st-lova pokládal těžkou vadu duševní st-lovu, či snad jiné úvahy hodné poměry, takže ovšem nelze také seznati, zda zákona bylo na danou skutkovou podstatu správně použito.

Tento nedostatek odůvodnění jest tím závažnější, poněvadž obsah psychiatrického posudku, na kterém podle obsahu interních spisů rozhodnutí se zakládá, st-li nebyl vůbec sdělen.

Vytknutý nedostatek znemožňuje straně účinnou obranu a nss-u náležité přezkoumání napadeného rozhodnutí, pročež zakládá podstatnou vadu řízení.

Na základě úvah těchto bylo nař. rozhodnutí podle § 6, odst. 2 zák. o ss zrušeno.

Č. 1490.

Zabírání budov: Sociálně svépomocný charakter podle § 1 odst. 3. č. 7 zák. ze dne 12. srpna 1921 č. 304 sb. z. a n. má také internát zřízený při středoškolském ústavě, aby umožňoval nemajetným žákům studium tím, že jim poskytuje buď vůbec zdarma nebo za lacinější peníz byt a zaopatření.

(Nález ze dne 12. září 1922 č. 12502.)

Věc: Evangelická obec církevní augsburgského vyznání v Bratislavě (adv. S. Frühwirth z Bratislavy) proti ministru s plnou mocí pro správu Slovenska v Bratislavě o zabránění části budovy.